



سازمان حفاظت محیط زیست



سازمان شیلات و دامپروری و ماهیاری کشور

شنبه‌های آموزشی

۲۷ آذر ماه ۱۴۰۰

18 December 2021

۱۳ جمادی الاولی ۱۴۴۳

ویژه کارکنان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی و روستا

آموزه‌های مدیریت محیط زیست

شماره ۵۱



آشنایی با پهنه‌های دریایی کشور

قسمت دوم دریای خزر

دریای خزر بزرگترین دریاچه جهان و زیستگاه و مامن کهنسال‌ترین و ارزشمندترین ماهیان دنیاست که به لحاظ تنوع زیستی بسیار غنی می‌باشد. ماهیان خاویاری که به فسیل زنده معروفند از منابع اقتصادی با ارزش و از حیث تنوع زیستی جزء گونه‌های با اهمیت این اکوسیستم محسوب می‌شوند. فک خزری نیز بعنوان تنها پستاندار دریایی این پهنه و از گونه‌های در معرض خطر انقراض دریای خزر محسوب می‌گردد. این پهنه آبی از جنوب به ایران، از شمال به روسیه، از غرب به جمهوری آذربایجان و از شرق به جمهوری‌های ترکمنستان و قزاقستان محدود می‌شود.

"کنوانسیون تهران" بعنوان یک همکاری مشترک منطقه‌ای در راستای حفاظت از محیط زیست ساحلی - دریایی فعالیت می‌نماید. توسعه نامتوازن شهری و دگرگونی خط ساحلی، بهره‌برداری نامناسب از منابع شیلات، فعالیت‌های کشاورزی با استفاده از آفت کش‌ها، کود و سایر مواد شیمیایی کشاورزی و آلودگی‌های نفتی سبب بروز مشکلات زیست محیطی در سواحل دریای خزر شده است. بخشی دیگر از مشکلات زیست محیطی دریای خزر به سبب گردشگری ناپایدار و عدم رعایت ملاحظات زیست محیطی و رها سازی و تخلیه پسماندها در محدوده سواحل دریای خزر می‌باشد.



آمار:

- وسعت دریای خزر ۳۸۴۶۰۰ کیلومتر مربع می‌باشد.
- از حدود ۴۴۰۰ کیلومتر خط ساحلی دریای خزر، در حدود ۹۰۰ کیلومتر آن در ایران واقع شده است.
- در ارتباط با تنوع زیستی گونه‌های ماهیان حوضه جنوبی خزر با در نظر گرفتن ماهیان غیر بومی، ۵۳ جنس و ۷۹ گونه متعلق به ۱۸ خانواده و ۱۰ راسته شناسایی شده است.
- ۴۴ درصد از گونه‌های ماهیان این منطقه قابلیت بهره‌برداری اقتصادی دارند.
- ۲۴ درصد از گونه‌های ماهیان این منطقه، انحصاری دریای خزر هستند.
- ۶ درصد از گونه‌های این منطقه شدیداً در معرض خطر انقراض هستند، ۲۱ درصد نیازمند حفاظت بوده و تنها ۳۶ درصد وضعیت مناسبی دارند.

راهکار:

- سرمایه‌های مادی و معنوی کشور را بشناسیم و در حفظ و حراست از آن کوشا باشیم.
- از تخریب و گسترش آلودگی‌ها خودداری نماییم.
- در حفظ و نگهداری تنوع زیستی آن کوشا باشیم.
- به فرزندانمان بیاموزیم از فرصت‌های دریا به درستی بهره‌برداری نماییم.

دریای خزر پهنه دریایی با ارزشی از منظر زیستی است و دنیایی از فرصت‌های ارزشمند اقتصادی، اجتماعی و سیاسی را ایجاد می‌نماید که می‌تواند زندگی پایدار آیندگان این سرزمین را تضمین نماید.



ssafta.imo.org.ir